

STUDIEHANDLEIDING BEROEPSTAAK B-TAAK4V-1

INSTRUCTIE ONTWERPEN & GEVEN

EEN GOEDE LES GEVEN

TOETSING EN ONDERWIJS

Je leert in deze beroepstaak hoe je een goede les kunt voorbereiden en geven, afgestemd op de leerlingen uit jouw klas. Je leert hoe je de de leerstof op een begrijpelijke, goed georganiseerde en aantrekkelijke manier kunt uitleggen en laten verwerken. Je kijkt of de leerlingen het gesnapt hebben en hoe ze dit hebben aangepakt.

TOETSING

Toetsschema

Module	Toets
De toetsvorm is t.o.v. vorig studiejaar	Niet gewijzigd
Toetsvorm	Portfolio
Weegfactor	100%
Waardering	OVG

Beroepstaak

Een (bestaande) uitdagende instructie voorbereiden en uitvoeren

Je bereidt zelfstandig met behulp van effectieve didactiek een (bestaande) uitdagende instructie voor op verschillende vakgebieden (waaronder een voor rekenen/wiskunde) en voert deze uit onder begeleiding van je mentor, om zo de vastgestelde lesdoelen te bereiken. Dit doe je door gebruik te maken van de (effectief bewezen) instructiemodellen en -principes die de opleiding heeft aangereikt. Je stemt jouw didactisch handelen en je klassenmanagement af op de behoeftes van de groep, om zo de instructie begrijpelijk en aantrekkelijk over te brengen en interactie uit te lokken. Je evalueert na afloop samen met de leerlingen in hoeverre ze de lesdoelen hebben bereikt en formuleert vervolgacties.

Betrokken vakgebieden: Rekenen/wiskunde en Onderwijskunde/pedagogiek.

Toetsdoelen

Nummer Toetsdoel generiek	
1	Je kunt in minimaal drie lessen verschillende soorten instructiemodellen toepassen (minimaal één directe instructie-les en één probleemgestuurde les), voor verschillende vakgebieden waaronder tenminste een keer voor rekenen-wiskunde.
2	Je kunt je instructie en je klassenmanagement afstemmen op de stagegroep, waarbij je activerende werkvormen inzet waardoor er interactie uitgelokt wordt in de verschillende lesfasen.
3	Je evalueert na afloop samen met de kinderen en mentor in hoeverre ze de lesdoelen hebben bereikt en formuleert (samen) vervolgacties.
Nummer Toetsdoel vakspecifiek voor rekenen/wiskunde	
4	Je analyseert een methode-les op basis van de leerlijnen van hoofdrekenen en/of schriftelijk rekenen, met behulp van de drie ERWD-modellen.
5	Je bereidt een rekeninstructie voor gericht op begripsvorming of procedure-ontwikkeling en voert deze uit. In de voorbereiding benoem je concreet jouw leerkrachthandelen en verantwoordt waarom je hiervoor kiest.

-
- 6** Je analyseert werk van leerlingen waarbij je denkfouten benoemt en daarbij (een) passende interventie(s) beschrijft. Je beschrijft aansluitende niveaus binnen ERWD-modellen en de leerlijnen van hoofdrekenen en/of schriftelijk rekenen.
-

Toetsbeschrijving

Hoe ziet het portfolio eruit?

Onder het portfolio verstaan we een verzameling van bewijzen waarmee je laat zien in hoeverre je de toetsdoelen van een beroepstaak beheerst. Tijdens het semester verzamel je bewijslasten van diverse praktijk en theoretische producten. Je kunt denken aan: lesvoorbereidingen, lesmaterialen, observaties, filmbeelden, feedback van je mentor en medestudenten, theoretische bronnen (koppeling theorie – praktijk) reflecties en evaluaties van de leerlingen. Het portfolio moet duidelijk en overzichtelijk zijn.

Opbouw portfolio

Het portfolio is als volgt opgebouwd:

1. *Voorblad*: naam, klas, beroepstaak, docenten
2. *Inhoudsopgave*
In de inhoudsopgave wordt de opbouw van het portfolio duidelijk.
3. *Contextbeschrijving als start*
Je beschrijft kort de context van de school en klas waarbinnen aan de beroepstaak is gewerkt.
4. *Bewijslast*
Je verzamelt gedurende het semester bewijslast voor de toetsdoelen van een beroepstaak. Sommige bewijzen zijn in zijn geheel nodig om het toetsdoel te bewijzen terwijl voor andere bewijzen geldt dat slechts een deel van het bewijs nodig is om het toetsdoel te bewijzen. In het laatste geval vragen we de je in het bewijs duidelijk aan te geven welk onderdeel daarvan relevant is. Dit kun je bijvoorbeeld doen door een stuk te arceren. Het kan ook zo zijn dat één bewijsstuk passend is bij meerdere toetsdoelen. Aan het einde van het semester selecteert je bewijzen waarmee de toetsdoelen het beste aangetoond kunnen worden. Deze bewijzen neem je op in het portfolio dat aan het einde van het semester ingeleverd wordt.

Kwaliteit van de bewijslast

Goede bewijzen voldoen aan de voorwaarden authenticiteit, actualisatiewaarde, relevantie en variatie. Zie onderstaand kader voor de uitwerking hiervan.

Voorwaarden voor bewijzen

Authenticiteit van een bewijsstuk wil zeggen dat de ervaring echt en betrouwbaar is. Bewijzen geschreven door anderen over jou hebben een grote authentieke waarde, bijvoorbeeld feedback van je mentor/leerlingen over een gedeelte van een les dat jij verzorgd hebt. Het gebruik van beeld (video's en foto's) is authentiek. Ook eigen beschrijvingen en producten kunnen heel authentiek zijn, daarbij geldt: hoe concreter, hoe beter.

Actualiteitswaarde: het bewijs wat je levert is recent. Het bewijs laat zien waar je nu bevindt in deze beroepstaak.

Relevantie: hoe specifieker, hoe relevanter. Houd het compact en schrijf niet om te schrijven, Oftewel: laat het bewijs écht zien dat je de bekwaamheid bezit? Wat is nu echt de kern van je bewijsstuk?

Variatie wil zeggen dat je bewijzen toont uit verschillende situaties en dus ook in soorten bewijs. Gedacht kan worden vanuit verschillende perspectieven: leerlingen, mentor, medestudenten en verschillende bronnen.

Structuur en manier van inleveren

Je zorgt ervoor dat het voor de beoordelaar duidelijk is welke bewijzen bij welke toetsdoelen horen. Er zijn verschillende mogelijkheden om structuur aan te brengen in de bewijzen. Je kan bijvoorbeeld de bewijzen clusteren per toetsdoel of onderwerp, maar je mag ook een eigen structuur aanbrengen, zolang het maar voor de beoordelaar duidelijk is op welke manier je de toetsdoelen laat terugkomen.

Het portfolio wordt ingeleverd in GradeWork op onderstaande wijze:

- één hoofddocument met alle bewijzen als bijlage in dit document. Alleen filmpjes worden als aparte bijlagen ingeleverd.

Filmpjes mogen NIET als link (Stream) worden aangeleverd, ze moeten worden geüpload als aparte bijlage in Gradework. Je verwijst in het portfolio duidelijk naar het filmpje. Knip de kern uit het filmpje, het gebruik van ondertitels kan de link tussen toetsdoel/theorie en het beeld versterken. Zorg ervoor dat de beoordelaar in totaal maximaal 5 minuten beeld moet bekijken. De maximale bestandsgrootte voor filmfragmenten bedraagt 100 MB per filmfragment. Dit beeld moet je comprimeren en opslaan als SD en niet als HD (1 minuut film is na optimaal comprimeren 4 MB).

Beoordelen van portfolio

De toetsvorm portfolio wordt altijd beoordeeld met een O(nvoldoende), V(oldeende) of G(oed). Voor een **'VOLDOENDE'** beoordeling voor jouw portfolio moeten alle toetsdoelen 'voldoende' zijn. Voor een **'GOED'** beoordeling voor jouw portfolio moet je vier van de zes toetsdoelen (in elk geval toetsdoel 1) op het niveau 'goed' laten zien en de anderen op minimaal 'voldoende'.

De richtlijn is dat je portfolio in 30 minuten te beoordelen moet zijn. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij jou. Maak vooraf een inschatting wat haalbaar is.

Beroepstaak:

Een (bestaande) uitdagende instructie voorbereiden en uitvoeren

Je bereidt zelfstandig met behulp van effectieve didactiek een (bestaande) uitdagende instructie voor op verschillende vakgebieden (waaronder een voor rekenen/wiskunde) en voert deze uit onder begeleiding van je mentor, om zo de vastgestelde lesdoelen te bereiken. Dit doe je door gebruik te maken te maken van de (effectief bewezen) instructiemodellen en -principes die de opleiding heeft aangereikt. Je stemt jouw didactisch handelen en je klassenmanagement af op de behoeftes van de groep, om zo de instructie begrijpelijk en aantrekkelijk over te brengen en interactie uit te lokken. Je evalueert na afloop samen met de leerlingen in hoeverre ze de lesdoelen hebben bereikt en formuleert vervolgacties.

Toetsdoel 1	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Je kunt in minimaal drie lessen verschillende soorten instructiemodellen toepassen (minimaal één directe instructieles en één probleemgestuurde les), voor verschillende vakgebieden waaronder tenminste een keer voor rekenen-wiskunde.	Je toont op onvoldoende wijze aan dat je voldoet aan toetsdoel 1.	Je toont aan dat je alle fasen van de twee verschillende soorten instructiemodellen kunt toepassen. Je verantwoordt de leerkrachtvaardigheden die je hebt ingezet tijdens de lessen met passende theorieën.	Je voldoet aan de eisen van een voldoende en daarnaast toon je aan: dat de aangeleverde bewijzen op grondige en gedegen wijze zijn verkregen. Ze zijn diepgaand beschreven en je geeft een gedetailleerde en goed onderbouwde uitleg van je keuzes met behulp van relevante theorieën.
Toetsdoel 2	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Je kunt je instructie en je klassenmanagement afstemmen op de stagegroep, waarbij je activerende werkvormen inzet waardoor er interactie uitgelokt wordt in de verschillende lesfasen.	Je toont op onvoldoende wijze aan dat je voldoet aan toetsdoel 2.	Je toont aan dat je tijdens de uitvoering van de instructiemodellen op een zodanige wijze de klas kan managen dat de leerlingen taakgericht kunnen werken. Je onderbouwt dit met theorie over klassenmanagement. Je toont aan dat je activerende werkvormen kunt inzetten bij verschillende fasen van twee soorten instructiemodellen.	Je voldoet aan de eisen van een voldoende en daarnaast toon je aan: dat de aangeleverde bewijzen op grondige en gedegen wijze zijn verkregen. Ze zijn diepgaand beschreven en je geeft een gedetailleerde en goed onderbouwde uitleg van je keuzes met behulp van relevante theorieën.
Toetsdoel 3	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Je evalueert na afloop samen met de leerlingen en mentor in hoeverre ze de lesdoelen hebben bereikt en formuleert (samen) vervolgacties.	Je toont op onvoldoende wijze aan dat je voldoet aan toetsdoel 3.	Je toont aan dat je zowel met de leerlingen als met de mentor een goede evaluatie uitvoert waarbij je kijkt naar de inhoudelijke doelen van de les en naar het leerproces van de leerlingen zelf. Je toont aan dat je samen met je mentor een lesevaluatie uitvoert waarbij je terug -en vooruitkijkt naar je eigen leerpunten in het uitvoeren van de gegeven lessen.	Je voldoet aan de eisen van een voldoende en daarnaast toon je aan: dat je de vervolgacties die zijn voortgekomen uit de evaluaties kunt omzetten tijdens je vervolglesen.

Toetsdoel 4	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Je analyseert een methode-les op basis van de leerlijnen van hoofdrekenen en/of schriftelijk rekenen, en met behulp van de drie ERWD-modellen.	Het document voldoet nog niet aan de inhoudelijke criteria van een voldoende of is onvolledig.	Je toont aan dat je bij één methode-les van de leerlijnen hoofdrekenen en/of schriftelijk rekenen de les kan analyseren waarbij toegelicht wordt hoe de drie ERWD-modellen hier in terugkomen.	Je voldoet aan de eisen van een voldoende en daarnaast toon je aan: dat je deze analyse voor meerdere methode-lessen van de leerlijnen hoofdrekenen en/of schriftelijk rekenen kan analyseren. Je toont aan dat je bij meerdere methode-lessen van de leerlijnen hoofdrekenen en/of schriftelijk rekenen de lessen kunt analyseren waarbij toegelicht wordt hoe de drie ERWD-modellen hier in terugkomen.
Toetsdoel 5	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Je bereidt een rekeninstructie voor gericht op begripsvorming of procedure-ontwikkeling en voert deze uit. In de voorbereiding benoem je concreet jouw leerkrachthandelen en verantwoordt waarom je hiervoor kiest.	Het document voldoet nog niet aan de inhoudelijke criteria van een voldoende of is onvolledig.	De opbouw van je instructie is logisch. In de voorbereiding wordt het concrete leerkrachthandelen correct verantwoord m.b.v. de drie ERWD-modellen. Het leerkrachthandelen is zo concreet benoemd dat het navolgbaar is. De les is aantoonbaar uitgevoerd.	Je voldoet aan de eisen van een voldoende en daarnaast toon je aan: dat de aangeleverde bewijzen op grondige en gedegen wijze zijn verkregen. Ze zijn diepgaand beschreven en je geeft een gedetailleerde en goed onderbouwde uitleg van je keuzes met behulp van relevante theorieën.
Toetsdoel 6	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Je analyseert werk van leerlingen waarbij je denkfouten benoemt en daarbij (een) passende interventie(s) beschrijft.	Het document voldoet nog niet aan de inhoudelijke criteria van een voldoende of is onvolledig.	Je beschrijft in leerlingenwerk de denkfout(en) en je beschrijft hierbij aansluitende niveaus binnen ERWD-modellen en leerlijnen van hoofdrekenen en/of schriftelijk rekenen waarbij je een <i>passende interventie</i> beschrijft. Hierin zijn de volgende zaken herkenbaar aanwezig: - minimaal 2 fases uit het leerlijnenmodel - minimaal 3 niveaus uit het handelingsmodel - minimaal één as van het drieslagmodel.	Je voldoet aan de eisen van een voldoende en daarnaast toon je aan: dat je de beschreven interventies die zijn voortgekomen uit de analyse uitvoert bij het voorbereiden van een volgende RW-les.

ONDERWIJSPROGRAMMA -

Programmaplanner

Kalender week	Thuiswerk voorafgaand aan de werkles	Inhouden in de les	Activiteiten in de stage (na de werkles)
6	Lees de studiehandleiding door	Gezamenlijke kick-off Openingscollege rekenen/wiskunde en onderwijskunde/pedagogiek	
7		RW WL1 – Wat is een goede les RW? OP WL1 – Introductie DI	OP: Bespreek met je mentor welke fasen van instructiemodellen er worden ingezet en waarom. Wat zie in je stage al aan klassenmanagement? Vraag je mentor om tijdens een les de kijkwijzer EDI in te vullen (SR). Deze kan je gebruiken bij toetsdoel 1 en 3.
8		RW WL2 – ERWD: Hoofd fasenmodel toegelicht OP WL2 – Introductie probleemgerichte instructie - Portfolio en bewijzen	We gaan werken met beeld in de lessen en dit heb je ook nodig als authentiek bewijs. Bespreek al vroeg met je mentor dat dit nodig is voor de opleiding en maak afspraken.
9	OP: lees bouwsteen 1 en 2 uit het boek Wijze lessen en bekijk kennisclips DI- les	RW WL3 – Hoofdrekenen (1) OP WL3 – Verdieping DI les Leerkrachtvaardigheden DI les voorbereiden	RW: Selecteer een RW-les uit jouw methode waarin hoofdrekenen centraal staat en kopieer deze (nodig in week 13).
10	Carnavalsvakantie		
11		RW WL4 – Hoofdrekenen (2) OP: geen les	RW: Selecteer een RW-les uit jouw methode waarin hoofdrekenen centraal staat en kopieer deze (nodig in week 13).
12 Stageweek			RW: Selecteer een RW-les uit jouw methode waarin hoofdrekenen centraal staat. Neem deze in week 13 mee. RW: Leerlingwerk verzamelen gericht op hoofdrekenen (nodig in week 17). OP: Uitvoeren minimaal 1 DI-les, maken van foto's en video-opname, klassenmanagement, activerende werkvormen, les evalueren

13	OP: Neem een korte filmopname mee van een DI-les die je hebt gegeven (film hierbij jezelf en de kinderen).	RW WL5 – Samen Les Voorbereiden OP WL4 – Beeldbegeleiding DI, Feedback LSF DI	OP: uitvoeren DI-lessen en probleemgerichte lessen, inclusief klassenmanegent en activerende werkvormen, maken foto- en video-opnamen. Les evalueren met meerlingen en mentor en bijstellen.
14		RW WL6 – ERWD: Handelingsmodel toegelicht OP – geen les	RW: observeer les rekenen van mentor, methodemateriaal kopiëren (handleiding leerkracht). OP: uitvoeren DI-lessen en probleemgerichte lessen, inclusief klassenmanegent en activerende werkvormen, maken foto- en video-opnamen. Les evalueren met meerlingen en mentor en bijstellen.
15	OP: Lezen artikelen en kennisclips probleemgerichte les	RW WL7 – Schriftelijk Rekenen (1) OP WL5 – Verdieping en voorbereiden probleemgerichte les	RW: Leerlingwerk verzamelen gericht op hoofdrekenen (nodig in week 17) OP: uitvoeren DI-lessen en probleemgerichte lessen, inclusief klassenmanegent en activerende werkvormen, maken foto- en video-opnamen. Les evalueren met meerlingen en mentor en bijstellen.
16		RW WL8 – Schriftelijk Rekenen (2) OP: geen les	RW: Leerlingwerk verzamelen gericht op hoofdrekenen. Neem deze mee in week 17. OP: uitvoeren DI-lessen en probleemgerichte lessen, inclusief klassenmanegent en activerende werkvormen, maken foto- en video-opnamen. Les evalueren met meerlingen en mentor en bijstellen.
17		RW WL9 – ERWD: Drieslagmodel + vertaalcirkel OP – geen les OP: WL 6 – Op basis van inhouden waarover studenten nog meer informatie willen, vullen we de les in: leerkrachtvaardigheden, klassenmanagement, activerende werkvormen, evaluatie mentor en leerlingen.	Maak een foto van jouw digibord: hoe organiseer jij je klassenmanagement hierop? Neem mee naar de volgende les.
18	Meivakantie		

19		RW WL10 – Samen les voorbereiden	RW: week 19 of 20 een les hoofdrekenen of schriftelijk rekenen geven + leerlingmateriaal hoofdrekenen & schriftelijk rekenen verzamelen. OP: uitvoeren DI-lessen en probleemgerichte lessen, inclusief klassenmanegent en activerende werkvormen, maken foto- en video-opnamen. Les evalueren met meerlingen en mentor en bijstellen.
20 Stageweek	RW: week 19 of 20 een les hoofdrekenen of schriftelijk rekenen geven + leerlingmateriaal hoofdrekenen & schriftelijk rekenen verzamelen. OP: Uitvoeren minimaal 1 DI-les, maken van foto's en video-opname, klassenmanagement, activerende werkvormen, les evalueren		
21	OP: meenemen beelden over probleemgerichte les uit de stageweek	RW WL11 – Leerlingenwerk analyseren OP – WL 7– Beeldbegeleiding probleemgerichte les Feedback LSF probleemgerichte les	OP: uitvoeren DI-lessen en probleemgerichte lessen, inclusief klassenmanegent en activerende werkvormen, maken foto- en video-opnamen. Les evalueren met meerlingen en mentor en bijstellen.
22		RW – geen les OP – geen les	OP: uitvoeren DI-lessen en probleemgerichte lessen, inclusief klassenmanegent en activerende werkvormen, maken foto- en video-opnamen. Les evalueren met meerlingen en mentor en bijstellen.
23		RW WL12 – Formatief Handelen - bewijzen PF OP - geen les	Bespreken van authentieke en krachtige bewijzen voor toetsdoel 1 tot met drie
24		RW WL13 – Formatief Handelen - bewijzen PF	
25	OP: concept portfolio klaar	RW WL14 – Formatief Handelen – bewijzen PF OP WL 8 – les van 60 minuten begeleiden op portfolio, eindbalans	Bespreken doelen uit portfolio's, puntjes op de i
26		Lesvrije week	
27		Toetsweek	

ONDERWIJSLEERMATERIAAL

Verplichte literatuur

Titel en auteur	ISBN
Klamer-Hoogma, M. (2018). <i>Klassenmanagement</i> . Noordhoff Uitgevers. Hoofdstuk 4 Effectief lesgeven: didactisch handelen (p. 109 -140).	978-90-01-88970-8

Aanbevolen literatuur

Boeken

- Hollingworth, J., & Ybarra, S., Nederlandse bewerking M. Schemeier (2020). *Expliciete directe instructie 2.0. Tips en technieken voor een goede les*. Pica
- Kramer, F. & Wildeboer, T. (2017). *Slim! De 4 sleutels voor een effectieve les*. Nieuwolda: Leuker.nu
- Surma, T., Vanhoyweghen, K., Sluijsmans, D., Camp, G., Muijs, D., & Kirschner, P. A. (2019). *Wijze lessen: Twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek*. Meppel: Ten Brink ([gratis boek, klik hier](#))

Artikelen en video's

- Kerpel, A. (2014). *Effectieve instructie met het Directe instructiemodel. Geraadpleegd op 16-01-2024, van <http://wij-leren.nl/directe-instructie-model.php>*
- Rekenles volgens het directe instructiemodel: [Rekenles volgens het directe instructiemodel - Leraar24](#)
- PGI [Leg ik uit of laat ik ontdekken? Uitdaging en ondersteuning tijdens instructielessen. \(leertijd.nl\)](#)
- Een les omvormen naar PGO https://www.wetenschapsknooppuntzh.nl/uploads/Een-Les-Omvormen-naar-PGO.pdf?utm_source=chatgpt.com
- Vragen stellen [JSW-artikel-Vragen-stellen.pdf \(karenvankooten.nl\)](#)
- EDI, ADI of IGDI? [EDI, ADI of IGDI? - CPS.nl](#)
- Een artikel over instructie en resultaten: [Directe instructie leidt tot betere leerlingresultaten - Leraar24](#)
- Directe instructie verplicht? [Didactief | Verplicht op de menukaart, pleidooi voor directe instructie \(didactiefonline.nl\)](#)

Websites

- <https://www.onderwijskennis.nl/kennisbank/het-inzetten-van-directe-instructie>
- Alles over het Directe Instructie Model: www.directeinstructie.nl